

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI LAPJA

III. ÉVFOLYAM, 222. SZÁM

1946 OKTÓBER 4, PÉNTEK

Nagy magyar diplomáciai siker:

Nem veszik bele a békeszerződésbe a szlovákiai magyarok kényszerkitelepítését

A magyar albizottság határozata a jugoszláv-magyar lakosság-egyezmény után a magyar delegáció második nagy diplomáciai győzelmét jelenti. A delegációhoz küldött körlevélben hangsúlyozták, hogy a magyar részről mindent el fognak követni, hogy a közvetlen tárgyalások sikerre vezessenek. A határozat azonban még a közvetlen tárgyalások valószínűleg sikeresen eseten is döntő jelentőségű, mert azt jelenti, hogy a magyar békeszerződés nem tartalmazhat olyan cikkelyt, amely a kitelepítését elfogadja. Ezzel a határozat-

tal a konferencia elvetette magát a kényszerkitelepítés elvét. A kedvező döntés meghozatalának részletét még nem ismerjük. Feltétlenül méltányolnunk kell azonban, hogy a csehszlovák delegáció engedett merov magatartásából és bizunk abban, hogy a kérdés megoldására irányuló közvetlen tárgyalások a megértés szellemében fognak lefolyni, megteremtve ezzel a dunavölgyi népek békéjének egyik legfontosabb biztosítékát: a csehszlovák-magyar viszonyt.

seiben csak egységgel tudunk eredményt elérni. A magyar sajtó munkásai is felbecsülhetetlen értékű munkát végeztek. A továbbiakban azt mondja a külügyminiszter, hogy a köztünk és Csehszlovákia között fennálló problémára olyan halasztást kapunk, amelynek megoldása máttól számítva talán egy évre is elhúzódhat. Ez kellő idő arra, hogy a szenvedélyek mindkét oldalon leiggadjanak és remélhető, hogy a jó szomszédhoz fűző köztársasági baráti szándékkal meg fogják érteni magunkat Csehszlovákiával és mindkét fél számára kielégítő megoldással

lerakjuk a jobb jövő alapjait. Azt a kérést intézte a csehszlovák kormányhoz, nyújtsaon segédkezzen a probléma megoldásához szükséges kiengesztelődesre és a jószomszédi légkörre azzal, hogy a csehszlovákiai magyarság részére visszaadja az emberi jogokat. Ha ez megtörténik, döntő lépés történt a végleges megegyezés felé és bizonyára jótékonyan fog halni a már megkötött lakosságcsere egyezményre is, amelyet mi becsületesen akarunk végrehajtani. A magyar közvéleményt és a magyar sajtót pedig arra kérte a külügyminiszter, hogy ne hánytorgassa a mulaszt, hanem a jobb jövő körvonalait igyekezzen kialakítani.

Magyarországnak és Csehszlovákiának hat hónap alatt meg kell egyezniük

A magyar békedelegáció győzelmesen vitta meg nehéz harcát és győzelmesen megemlékezett a 200.000 szlovákiai magyar kitelepítéséről.

zódásban ilyen módon szerepeljen. Csehszlovákiának az a célja, hogy a kisebbségi problémák igazságos és végleges megoldást találjanak és megteremtődjék Csehszlovákia nemzeti egysége, az albizottság minden delegátusa részéről rokonszenvvel találkoztak, azért az albizottság egyhangúlag elhatározta, hogy az eredeji csehszlovák pótlókérdés helyett a következő szöveget javasolja beiktatni a magyar békeszerződésbe:

Hatalmas tömeg tüntetett Berlinben a nürnbergi felmentések miatt

Berlinben a szocialista egységpárt 50.000 fős tömeg részvételével tüntetést rendezett, amelyen tiltakoztak Papan, Schacht és Fritzsche felmentése ellen.

sem adott engedélyt arra, hogy Papan, Schacht és Fritsche, akiket a nemzetközi katonai bíróság szabadlábra helyezte, elhagyhassa Nürnberg területét.

Az ezzel a kérdéssel foglalkozó albizottság szerdán délután két és fél óráig zárt ülést tartott, majd a nyilvános ülésen az előző ismertetett az a jelentéstervezetet, amelyet a főbizottság elé terjesztettek. Eszerint Csehszlovákia és Magyarország képviselői érveiket már oly részletesen kifejtették, hogy az albizottság jelentésében nem szükséges azoknak újból felsorolása.

Magyarország kétoldali tárgyalásokat kezd Csehszlovákiával, hogy megoldják azoknak a magyar származású csehszlovákiai magyar lakosoknak problémáit, akik nem esnek a február 27-én megkötött lakosságcsere egyezmény hatálya alá, tehát ennek az egyezménynek az értelmében nem telepíthetnek át. Amennyiben 6 hónapon belül a két fél nem ér el megállapodást ebben a kérdésben, Csehszlovákiának joga lesz, hogy a külügyminiszterek tenácahoz forduljon és annak segítségét kérje a kérdés végleges megoldása érdekében.

A keresztény demokratapárt kivételével valamennyi politikai párt a felmentettek ügyének újrafelvételét követeli.

A nürnbergi rádió jelentése szerint a németországi szövetséges ellenőrző tanács úgy határozott, hogy a hajléktalan háborús náci főbűnösöket még október 16. előtt kivégzik.

Ezután a jelentés elmondja, hogy az albizottság kezdeményezésére a magyar és a csehszlovák delegáció közvetlen tárgyalásán a két ország képviselői kifejtették álláspontjukat, amelyek olyan távol álltak egymástól, hogy a megbeszélés folytatása az ügnek ebben a szakaszban hiábavalónak látszott. Az albizottság vitái során világosan kiütközött — mondja a jelentés —, hogy a csehszlovák pótlókérdésnek valószínűleg nincs esélye arra, hogy a magyar bizottságnak megkapja a megfelelő támogatást, hogy ajánlás formájában elfogadjassék és a magyar békeszer-

A jelentés szövegét az albizottság egyhangúan elfogadta és most az a magyar területi és politikai bizottság elé kerül.

Laptudósítás szerint a német közvélemény az ítéletek egy részét túlényhének tartja.

A nürnbergi német bíróság fővádlója parancsot adott Papan, Fritsche és Schacht letartóztatására. A német büntetői rendőrség csatlósok reggel körülvette a nürnbergi bíróság épületét, amelyben a felmentett náciak vannak, hogy meg ne kíséreljék a távozást.

Gyöngyösi külügyminiszter bizik a kölcsönös megértésben

Gyöngyösi János külügyminiszter az albizottság döntése alkalmából kijelentette, hogy az egyhangúan hozott döntés

magas erkölcsi szempontok érvényesültek.

elhárította azt a csehszlovák megoldási módot, hogy 200.000 magyar kényszerrel és megszegés nélkül kitelepítsék Szlovákia területéről

Gyöngyösi miniszter örömmel állapította meg, hogy diplomáciai munkatársai ebben a kérdésben elsősorú munkát végeztek, ami imponálólag hatott az összes hatlakra. Kiemelte, hogy politikai pártkülönbség nélkül nemesak a hazai közvélemény, de a párizsi delegáció minden tagja is fokéletes egyetértést mutatott, ami azt bizonyítja, hogy

ez a probléma a két állam megegyezésére bízta. E döntés lényegében teljesen fedi azt az álláspontot, amelynek a magyar delegáció ismételtén kifejezést adott. A békekonzferencia sok vonatkozásában csalódást kelthetett, de ebben a kérdésben az igazság és a

a koalíció nemesak életképes, de feltétlenül szükséges is, mert a nemzet vitájis kérdé-

BYRNES szovjetbarát nyilatkozata

Byrnes a párizsi amerikai klubban mondott beszédében kijelentette, hogy Amerika szilárdan ellenzi Németország katonai erejének feltámasztását. Az amerikai nép csatlakozni akar Franciaországhoz, Nagybritanniához és a Szovjethez, nehogy Németország valaha is újból előzőnjelhesse Franciaországot. Amerikának — mondotta Byrnes — egyttal eltkéll szándéka, hogy nem sáncolja emagát az elszigetelődés politikájába.

Sztálin legutóbbi nyilatkozatáról szótva Byrnes kijelentette, teljes mértékben egyetért Sztálinnak azzal az álláspontjával, hogy nincs közvetlen háborús veszély. — Nemlélem — tette hozzá —, nyilatkozatom véget vet azoknak a vádaknak, amelyek szerint Amerika az atombomba birtoklását a Szovjetunió ellen irányuló fegyverkezésre akarja kihasználni. Távol állólünk az a kívánság — mondotta befejezésül —, hogy akaratunkat ráerőszakoljuk más népekre, vagy pedig útját álljuk erőfeszítéseknak, amelyek arra irányulnak, hogy jobb szociális, gazdasági és politikai viszonyokat teremtsenek hazájuk számára.

BENES NEM HISZ A HÁBORÚBAN

Benes kijelentette, hogy a jövő helyzet alakásáról nem agyólik. Háborúban nem hisz. Kelet és Nyugat között, valamint egyes országok között előfordulnak majd nézeteltérések, de háborúra nem kerül sor.

Tárgyalják a magyar jóvátételt

A békeértekezlet gazdasági bizottságában megkezdtek a magyar béketervező gazdasági cikkelyeknek megvitatását. A bizottság először a 21. cikkelyt tárgyalta, amelynek értelmében Magyarország 200 millió dollár jóvátételt fizet a Szovjetunióknak és 100 millió dollárt Csehszlovákiának és Jugoszláviának.

Az amerikai delegátus javasolta, hogy a 300 millió jóvátételt 200 millióra csökkentésék.

Az elnök megállapította, hogy az amerikai javaslat kétsévsé érkezett, de az amerikai delegátus fennartotta pótdöntvényét.

A balkáni gazdasági bizottság szerda esti ülésén 8 szavazattal 5 ellenében elhatározta, hogy napirendre tűzik azt az amerikai pótvajavaslatot, amely a Magyarország által fizetendő jóvátételi összegnek 300 millió dollárról 200 millió dollárra való csökkentésére vonatkozik. Az orosz és a jugoszláv kiküldöttek előzően a javaslat be-terjesztése alkalmával tiltakoztak ellene azzal az érvejéssel, hogy az a javaslatok be-terjesztésére kitűzött időpontok után nyújtották be. Ezért a javaslat ügyében a főtltkarsághoz fordultak. A békeértekezlet főtltkarsága kijelentette, hogy magától a bizottságtól függ a javaslata a javaslat megvitatására.

Huszonötzör szavaztak a trieszti vitában

Párizsban az olasz politikai és területi bizottság csütörtöki ülésén hajnalban elfogadják a Triesztre vonatkozó kompromisszumos francia írv alapelveit.

Előzően azokat az alapelveket, amelyekben a négy nagy megegyezett és amelyek az olasz békeszerződés-tervezetben megtalálhatók, az alkotmány részletei felett engedjék a külügyminiszterek tanácsát dönteni.

A vita során huszonötzör szavaztak. A vitás szakaszokat végül 14:6 arányban fogadták el. A végösszavazást 6 órai szakadattalán vita előzte meg.

11:9 arányban elvetették Visinszkijnek hajnali egyegyed 2 órakor tett javaslatát, hogy napolják el az ülést.

A francia kompromisszumos írv szerint Triesztert meg kell fosztani katonai jellegtől és sérthetlenségeért a biztonsági tanács szavato. Képviselőházat és kormányzótanácsot állítanak fel korlátolt jogkörrel. A kormányzót a biztonsági tanács küldi ki.

A vita során Jugoszlávia kiküldötte tagadta, hogy a trieszti kérdésben azért nem jött volna megegyezés, mert Jugoszlávia nem volt hajlandó a felje nyújtott kezét elfogadni.

Az angol kiküldött visszautasította azt a vádat, hogy Nagybritánia vasfüggönyt kíván leboosztani a trieszti terület és Európa többi része közé. Sajnákozását fejezte ki végül a jugoszláv kiküldött fenyegető kijelentései miatt.

Megállapította továbbá, hogy Anglia és az Egyesült-Államok eltertek a négy külügyminiszter által lefektetett döntésektől azért, hogy Trieszti sajtó fennhatóságuk alatt katonai terropp fejlesszék.

Visinszkij szovjet kiküldött erősen támadta a trieszti alkotmányra vonatkozó angol, amerikai és francia javaslatokat és sürgette, fogadják el azokat.

A londoni rádió értesülése szerint Bevin azért ment Párizsba, mert valószínűleg külügyminiszteri értekezlet ül össze a trieszti kérdés megvitatására.

egjelölése
vja a rom-
lyosan meg-
ulajdonosait,
ve haszon-
azt a szem-
nal rendel-
vó tulajdo-
re árendelt
mópületeket
rongált épü-
cai homlok-
gyelmezte
k el. A fi-
vege legyen:
tartózkodni
meztől táb-
ének emu-
kárát, és
ingatlannal
személy fe-
EA:
rejtelmek.
snék.) Elő-
vasárnap
Vidám ma-
kán). Elő-
6. fél 8.
Ma, csü-
tár". Azon-
vadászaton.
SZOLGAL-
ZERTÁRAK:
Október 4-ig:
10-11. 8) és
10 fogat
Kiadó:
H. LASZLO.
Piac-u. 28. sz.
Ára: 234.
Bajcsy-Zs.-v.
am: 205.
1945 nyomda
Központ,
Kiadó:
93.
vélés:
Tel.: 117
kontíroz
függönyi
nyák
műtéli
Pikó
nyesebél,
pütel.
nunka
OTO
Menyasz
és látog
101
kerékpár
a, Domokos
noster, Piac
104
JAT
fűtja. for-
ni kalapos-
ez. 96
nyra, méz,
égetésben
ily-utca 3/a
122
kábátok és
készt. Es-
szücsmester.
50
— Ft. —
150 Ft.
— forint:
nyrad-utca
44

Megérkezett a kongresszusi zászló

A Piac-utcán a „Néplap” szerkesztősége előtt esütőtűkőn az esti órákban gyülekezett az a lojalkas gárda, amely tudomást szerzett arról, hogy az MKP kongresszusi küldöttel bazarokoznak Debrecenben. A hangszóró hangjainál gyűlnek az üzemek és gránát dolgozói, hogy személyesen lehessenek jelen, amikor a győztes vörös zászlót a küldöttek Debrecen pártszervezetének átadják.

Közben feltűnik a küldötteket hozó autó is. A megafonban Németi elvtárs údvözlő a tömeg elé forduló autót, melyről már messziről lobog a kongresszusi grézelmű zászló. Nagy éjzennsel fogadják az elvtársak a diadalmi jelvényt hozó küldötteket, akiket Nagy László elvtárs köszönt Debrecen város dolgozóinak nevében.

Balogh Elemér elvtárs, városi titkár a küldöttség vezetője, válassza az üdvözlésekre és kijelenti: — Ez a vörös zászló bennünkkel arra kötelez, hogy a Kommunista Párt III. Kongresszusának minden egyes határozatát a legkeményebben és százszázalékosan végrehajtsuk.

Ezután megalakult a menet, élen a debreceni párt jó munkáját hirdető győzelmű zászlóval és az Arany János-utcai színházhoz vonultak, ahol a zászlót őrizni fogják.

Igazságügyminiszteri döntést kér a Népbíróság a Kiss börtényes ügyében

Ismeretes az a jogi házalet, amely a Kiss-féle börtényes tulajdonosai: Kiss Imre, Kiss Dénes és Kiss Gábor igazolási ügyében folyik. Az igazolóbizottság annakidején mind a három Kiss-estért elítélte foglalkozása gyakorlásától, amire a Kiss-estvérek munkabéji munkásellenesség magartatása miatt minden oka meg is volt.

Az ügy fellebbezés folytán a Népbíróság II. sz. tanácsa elé került, mely dr. Sipos Sándor elnöklétével már egy ízben foglalkozott az ügygel. Az első tárgyaláson dr. Fehértó Gyula, a Kiss-estvérek ügyvédje azzal érvelt, hogy a Kiss-estvéreknek nincsen iparrendelvényük, tehát a nemlétező iparrendelvényt nem is lehet elvenni. A Népbíróság ekkor bizonyításkiegészítési céljából a tárgyalást elnapolta.

Csúszkorán került az ügy végső döntésre. Közeli háromórás tanácskozás után hirdették ki az ítéletet. Előbb azonban még Kiss Imre — noha egy alkalommal felszólalt máris az utolsó szó jogán — újra hosszú beszédben próbálta meg bizonygatni, hogy ő szociális gondolkodású ember volt és gyárában a munkásoknak jól ment a sorsa. (Persze, a munkásoknak nem egészen ez a véleményük, de ők most nem szólalhattak fel.)

A Népbíróság az I. fokú iparha-

loságtól hivatalos átíratot kapott, mely szerint:

Kiss Imrénék és Kiss Gábornak ma is érvényes iparrendelvény van. A védőügyvéd viszont egy másik hivatalos igazolást mutatott fel, mely szerint a Kiss-estvéreknek nincsen iparrendelvényük külön-külön,

hanem a Kiss-féle részvénytársaságnak van iparrendelvénye, mely mint részvénytársaság felől is üzemvezetői kötelese tartani.

A Népbíróság ezek után úgy határozott, hogy felterjeszti az ügyet az igazságügyminiszternek szakvéleménykérés és elvi döntés céljából.

Igen átlátszó manőverezés a Kiss-estvérek részéről ez az újabb lépés, mely jogi paragrafusokkal akarja elködösíteni népeleves magartatásukat. A dolgozókat abból csak annyit érdekel, hogy Kissék népeleves magartatásuk miatt nem mőlők arra, hogy a Tiszántúli legnagyobb börtényes a kezükben tarthassák. A munkásság maga vette a kezébe a gyár vezetését, s mint munkaszövetkezet országosan is elismert teljesítményeket ért már el. Hiba próbálják ügyvédi mesterkedésekkel megfígni a jogot, a gyár a munka és vezetői jogán az ott dolgozó munkásoké.

Újjáépítési közmunkakötelezettség újabb szabályozása

A magyar Kormányzat 1946. M. E. számú rendelete alapján a közmunkakötelezettség az alábbiak szerint szabályozott:

1. A közmunkakötelezettség mértéke: 21—25 napig, 26—30 napig, 31—40 napig, 41—50 napig, 51—60 napig, 61—70 napig, 71—80 napig, 81—90 napig, 91—100 napig, 101—110 napig, 111—120 napig, 121—130 napig, 131—140 napig, 141—150 napig, 151—160 napig, 161—170 napig, 171—180 napig, 181—190 napig, 191—200 napig, 201—210 napig, 211—220 napig, 221—230 napig, 231—240 napig, 241—250 napig, 251—260 napig, 261—270 napig, 271—280 napig, 281—290 napig, 291—300 napig, 301—310 napig, 311—320 napig, 321—330 napig, 331—340 napig, 341—350 napig, 351—360 napig, 361—370 napig, 371—380 napig, 381—390 napig, 391—400 napig, 401—410 napig, 411—420 napig, 421—430 napig, 431—440 napig, 441—450 napig, 451—460 napig, 461—470 napig, 471—480 napig, 481—490 napig, 491—500 napig, 501—510 napig, 511—520 napig, 521—530 napig, 531—540 napig, 541—550 napig, 551—560 napig, 561—570 napig, 571—580 napig, 581—590 napig, 591—600 napig, 601—610 napig, 611—620 napig, 621—630 napig, 631—640 napig, 641—650 napig, 651—660 napig, 661—670 napig, 671—680 napig, 681—690 napig, 691—700 napig, 701—710 napig, 711—720 napig, 721—730 napig, 731—740 napig, 741—750 napig, 751—760 napig, 761—770 napig, 771—780 napig, 781—790 napig, 791—800 napig, 801—810 napig, 811—820 napig, 821—830 napig, 831—840 napig, 841—850 napig, 851—860 napig, 861—870 napig, 871—880 napig, 881—890 napig, 891—900 napig, 901—910 napig, 911—920 napig, 921—930 napig, 931—940 napig, 941—950 napig, 951—960 napig, 961—970 napig, 971—980 napig, 981—990 napig, 991—1000 napig.

Ki hát a felelős?

A kiszáradt helyi lapja, a „Debrecen” szereti hangzalatni, hogy az ellenforradalmi reakció sötét 25 éve alatt mindig a tiszta magyar demokráciát képviselte. Mi mindig (amásokotunk kissé laplárennk tiszta demokrátiás multjában, különösen akkor, amikor fejedeztük azokat a minősíthetetlen hangon gyálázó főrmedvényeket, amelyek 1938 márciusában két ízben is megjelentek hasábjaink a Szovjetunió és nagy vezére, Sztálin generalisszimusz ellen. (Azóta még külön dolgokat is fedeztünk fel a régi évfolyamokban.) Ezt a kétejtűket szórva is telők akkoriban. A következő napon a „Debrecen” verszegény választ adott cikkünkre, melyben elismeri, hogy joggal kifogásoljuk a szemelvények tartalmát, de kijelenti, hogy nem azonosítja magát vele. Meg is magyarázza, hogy mi módon látható mégis napvilágot a két inkrimináló cikk. Azt állítja, hogy a háború előtt egyes „neves közirók” azza) a lefféjel írták a lapokban, hogy ekkékből semmit sem szabad kihúzni.

A korábbiakban azt állítja a „Debrecen”, hogy az akkori (és egyáltalán jelenlegi) felelős szerkesztő és kiadó a Sztájin-ellenes főrmedvény hatásá adtt kérte a váljalat igazgatóságát, hogy ellenőrzés nélkül irhasson a lapba. „A lapvilálat igazgatósága — írja laplársunk — helyt adott az előterjesztésnek, későbbi időben pedig az illető írótól, mintán arra a megállapításra jutott, hogy nem tud beilleszkedni a lap, politikai irányába és szellemébe, megvált felbontotta veje a szerződést, munkájára nem reflektált.”

Az „illető író” senki más nem volt, mint Szalacsi Rácz Imre, az „Illusztris” jobboldali publicista.

Joggal kelthetett ezután megütközést az, hogy Szalacsi Rácz Imre szerdai népbírósági tárgyalásán azt vallotta, hogy a „Debrecen”-től azért kellett megválnia, mert az államügyesség közbelepett és követelte, hogy németellenes és baloldali cikkei miatt távoítsák el. Még érdekesebb az a tény, hogy aki ezt a vallomást képviselői és lapkiadói tekintélyével alátámasztotta, az éppen Szigethy Gyula volt, a „Debrecen” akkori és jelenlegi felelős kiadója.

Ezek után felmerül a kérdés: Miért hoesátolta hát el a „Debrecen” Szalacsi Rácz Imrét? Azért-e, mert a lap baloldali politikai irányába és szellemébe nem tudott beilleszkedni, vagy azért, mert németellenes és baloldali cikkeket írt? Még egyszer: Szalacsi Rácz Imre tulságosan jobboldali volt-e a baloldali „Debrecen”-nek, vagy a „Debrecen” volt-e tulságosan jobboldali Szalacsi Rácznak?

Mikor a „Debrecen”-nek ki-nos volt a Szalacsi Rácz által írt hazug főrmedvény, akkor rákértek a cikk ódiumát, mikor viszont Szalacsi Ráczt megvédeni a börtön elől, akkor kiderült, hogy ő volt a baloldali.

meg, hogy Szalacsi Rácz Imre volt-e hát a felelős azokért a bizonyos cikkekkért, vagy pedig nem. És ha nem, akkor ki vállalta hát a felelősséget érte? —Éter.

A pártok elfogadták a zsidóüldözés következményeinek enyhítésére szóló törvényjavaslatot

A Nemzetgyűlés esütőtűki ülésén Varga Béla elnök bejelentette, hogy Cziráky Endre, a borsodgömör—abaji választókerület képviselője hadifogságban szerzett betegségeben szerdán elhunyt.

A napirendre előtérre Kiss Roland (SZDP) előadó ismertette a magyar zsidóságért üldözés megelégzésére és következményeinek enyhítésére irányuló törvényjavaslatot. A magyar néppártok menthez illő történelmi cselekedet — mondotta — hogy az emberi méltóságot helyreállító törvényjavaslatokkal szentelik most ezt a megcsúfolt épületet a tiszta néppártok templomává.

Parragi György (Kiszáda Párt) a javaslatot pártja nevében elfogadta.

Olt Károly (MKP) megállapította, a javaslat kifejezésre jut-talja, hogy az 1919-ben elvetett barbárság-csúcs a magyar néptől idegenek voltak. Egyetlen egy nép sem antiszemita, hanem a maga szabadságáért harcol és ha ezt a szabadságot jó úton keresi, akkor nem lesz talaja az antiszemizmussal. A bizottsági tárgyalás során beiktatott az a megállapítás, amely szerint az 1944-es német megszállás lehetetlenné tette a zsidókkal szemben addig gyakorolt szervezett embermentést, szerinte tulajdonképpen a Horty-rendszer és reakcióit igyekszik megnevelni. A magyar népek nem érdeke a hűnös mult leplezése s Magyar Kommunista Párt nem nyugszik bele az igazságok elhallgatásába és olyan állítások elfogadásába, amelyekkel a multat akarják tisztára mosni és amelyeknek kedvezően hatása a béketárgyalásokon is megmutatkozott. A javaslatot pártja nevében elfogadta.

Szava István (szociáldemokrata) az antiszemita törvények és brutális intézkedések borzalmas hatásaira mutatott rá felszólalásában. A 450 ezer főnyi zsidóságból csak 180 ezer maradt meg, vagyis csupán a 40 százalék. Nagyon sajnálné, ha a Nemzetgyűlés elegendő olyan javaslat is kerülne, amely azoknak a kártalanításáról is gondoskodna, akik politikai állásfoglalásuk vértanúi lettek. A javaslatot a Szociáldemokrata Párt nevében a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

A részletes vita során Kondor Imre (Nemzeti parasztpárti) képviselő szólalt fel és kijelentette, hogy a Nemzeti Parasztpárt a javaslatot időzserűnek, sürgősnek, fontosnak és a magyar fejlődés szempontjából üdvösnök tartja.

Sajta Kálmán (Kiszádapárti) képviselő a javaslat 1. §-ának vitájában szólalt fel és a 2. bekezdéshez olyértelmű módosítást javaslatott, amely szerint a német szocializmusnak a német megszállással történt erőszakos érvényesülése akadályozta meg a magyar nép egyetemét a reakciós rendszerek brutális faji üldözésével való szembeszállásban.

A Nemzetgyűlés az 1. szakaszt Saláta Kálmán módosítására alapján elfogadta. A törvényjavaslat további szakaszait kisebb előadói módosításokkal a Nemzetgyűlés ugyancsak elfogadta.

Az MKP a Gerő

A III. kongresszusi Közpon-tó 2-án délelő Mátyas elvtárs a első ülésén. A Közpon-tó lasztolta a Pó-lait: Apró An- Gerő Ernő, István, Nagy Rákosi Mátyas-larsakat és Márton, Kovács András elvtárs.

A Közpon-tó lasztolta a Szociáldemokrata Párt: Apró An- Kovács István, Mátyas elvtárs, Dögei Imre, K. László elvtárs.

Száz

Erdős András egy asszony a tárgyalta tegnap Erdősné Bözse termáza búza forintért adta ezért háromha-továbbá 100

A száraz

Soka: vártuk. Meglettünk a megtehető, a ben az évben sem lett olyan semmiben sem-celtünk. Ennek volt az oka, h-szeptemberben — 31 mm v-temberben a t-tette ki Vigh l-ügyel.

Nagyon meg-sok helyen a közepes term-lában — min-ják — 10—1-dankénti

A FÜGGETLEN KISGAZDA PÁRT

politikai bizottsága tudomásúvte annak bejelentését, hogy Groh Istvánt legutóbbi parlamenti beszéde következtében felszólították, hogy lépjen ki a Kiszáda Pártból.

3.300.000 forint hitel mezőgazdasági bizottságra

A Gazdasági Főtanács esütőtűki ülésén Molnár Erik népjóléti miniszter foglalkozott a mezőgazdasági társadalombiztosítás kérdésével s ebből a célból, hogy a mezőgazdasági, öregségi, baleseti járadékok ez év októberétől folyósíthatók legyenek, október, november és december hónapokra haviegy millióegyszázezer forintot, összesen tehát hárommillióháromszázezer forint kölcsönt szavazott meg az OTI részére.

Alkalmi Lakás

kapható

CSOKONAI-SZINHÁZ

Péntek délután fél 4 órakor ifjúsági előadás: Fősvény

Péntek este 7 órakor: Cigánybáró A népszerű dalnői műkedvelők előadása.

Motorkerékpár, kerékpár
égetett zománcozása **RESZLER** lényező- és műszerésmesternél **SALÉTRÓM-UTCA 10.**

Jól akar mutatni?
Jöjjen el Veresshez, hol reggelig tartó **disznótóros vacsora** lesz szombatn este Szives partfogást kér **Veress Lászlóné** kocsmáros, Bethlen-u. és Fűvészker-t. u. sarok

Az MKP új Központi Vezetősége megválasztotta a politikai és szervező-bizottság tagjait

Gerő elvtárs javaslatokat dolgoz ki a hároméves állami gazdasági tervhez

A III. kongresszus által megválasztott Központi Vezetőség folyó hó 2-án délelőtt 9 órakor Rákosi Mátyas elvtárs elnöklésével tartotta első ülését.

A Központi Vezetőség megválasztotta a Politikai Bizottság tagjait: Apró Antal, Farkas Mihály, Gerő Ernő, Kádár János, Kossa István, Nagy Imre, Rajk László, Rákosi Mátyas, Révai József elvtársakat és póttagjait: Horváth Márton, Kovács István, Szobek András elvtársakat.

A Központi Vezetőség megválasztotta a Szervező Bizottság tagjait: Apró Antal, Farkas Mihály, Kovács István, Ott Károly, Rákosi Mátyas elvtársakat és póttagjait: Dögei Imre, Köhli József és Orbán László elvtársakat.

Főtábornak a Központi Vezetőség Rákosi Mátyas elvtársat, főtitkárhelyettesnek Farkas Mihályt és Kádár Jánost elvtársakat választotta meg.

A „Szabad Nép” főszerkesztőjévé a Központi Vezetőség Révai József elvtársat választotta.

A Központi Vezetőség a III. kongresszus határozata értelmében foglalkozott a hároméves állami gazdasági terv kérdésével. Meghívta Gerő Ernő elvtársat azoknak a javaslatoknak előkészítésével, amelyek a párt a hároméves gazdasági tervre vonatkozólag a kormány elé fog terjeszteni.

A Központi Vezetőség ülésén, mint vendégek, résztvettek a külföldi testvérpártok Budapestben időző küldöttei.

Száz forintért adta a búzát — háromhónapi fogház

Erdős Andrásné hajdúböszörményi asszony árdrágítási bűnperét tárgyalta tegnap az uzsorabíróság. Erdősné Bösörményben két métermáza búzát mázsánként 100 forintért adott el. Az uzsorabíróság ezért háromhavi fogházra ítélte, továbbá 100 forint pénzbírság és

200 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte. Ez az újabb enyhe ítélet igazolja azt a már többször kifejtett álláspontunkat, hogy a forintrontó bűncselekményeket haladéktalanul ki kell venni az uzsorabíróság kezéből és a Népbíróság hatáskörébe kell utalni.

A szárazság erősen rányomta bélyegét az idei termésre

Sokat vártunk az új terméstől. Meglettünk minden emberileg megtehető, a magyar paraszt ebben az évben csodát művelt, mégsem lett olyan a termés általában semmiben sem, mint amire számítottunk. Ennek kizárólag az idő volt az oka, hiszen a szárazság szeptemberben sem csökkent.

— 31 mm volt mindössze szeptemberben a csapadék — jelenléte ki Vigh István gazdasági feljegyzés.

Nagyon megintyült a tenyéri, sok helyen összeszáradt, gyenge közepes termés várható. Általában — mint a gazdák mondják — 10—12 mázsa a holdankénti kukoricatermés.

A többi növények is erősen megéreztek a szeptemberi szárazságot. A burgonya felszedése befejeződött. A gumók sok esetben fonyadtak, holdankénti termés 20—25 mázsa. Napraforgóval nagy területet vetettek be tavaly. Az eredmény itt is közepes, holdanként állag 6 mázsa.

Megkezdtek a cukorrépaszedést is. Ebből a mennyiségi termés gyenge. A holdankénti hozam 160—200 mázsa szokott lenni, most alig 60. A gazdasági felügyelő állítása szerint azonban a minőség igen jó, megfelel a felállított követelményeknek.

1 mázsából 14 kiló cukor lesz. Remélhetőleg elég termelt az egész ország számára; illetékes körök legalábbis ezt állítják. A takarmányrépa is gyengén termelt, 80 mázsa általában.

A dohány közepes, hat mázsa körül mozog.

Takarmány nagyon kevés lesz, ennek okozott a legnagyobb kárt a szárazság.

A rostos növények Hajdú megyében gyengén fejlődtek, igaz, keveset is vetettek bejőle.

Egyedül a szőlőtermés mondható jó közepesnek, bár a szárazság itt is érezhető.

A szőlő minősége — szakértők szerint — kitűnő. A szüret már megkezdődött.

Az őszi talajelőkészítésre is kihatott a szárazság. Nagy baj a pénzhiány, nem tudják megfizetni a gazdák az üzemanyagot. Hiába adják el az állatokat, keveset kapnak érte, erősen lemorzsolódtak az állatok. A munkanélküliség is fenyeget.

Az idén a természet nem segít tulságosan bennünk, a földműves nép áldozatos munkája azonban igyekezett áthidalni az akadályokat. Az ő munkájukra tovább is számíthatunk s reméljük, végül a természet is segíteni fog.

Újabb 90 vagon burgonyát hoznak Debrecenbe

Simon-Kovács elvtárs, a közellátási ügyosztály vezetője visszaérkezett Budapestről, ahol tárgyalásokat folytatott a közellátási minisztériumban a város közellátásáról. 90 vagon burgonyára kapott vásárlási engedélyt a város számára, ezenkívül további 60 vagonra kiutalást a beszolgáltatott készletekből. A dézsmából kiutalt a közellátási miniszter Debrecennek egy mázsa vereshagymát is. Közölte Simon-Kovács elvtárs, hogy a közellátási miniszter ígéretet tett a zsirbeszolgáltatásnál bizonyos kedvezményre a város javára. Eszerint a minden sertés után beszolgáltatandó 12 kg. zsir helyett csupán 6 kilót kell a városnak beszolgáltatnia.

Új főispánok

A közsársaság elnöke Szolnoki István nemzetiújulási képviselőt kereskedelmi-politikai államtitkárrá, Rab Károly OTL orvost Esztergom-Komárom vármegye, Balassa Tibor okl. gazdát Heres vármegye, Fekete Tibor somogyi főispánt Kaposvár, Saffrankó Emánuel vas megyei főispánt Szombahely főispánjává nevezte ki.

OKTÓBER 15-ÉN MEGNYÍLIK A SZABADSÁGTELEPI PIAC

Oktober 15-én a Szabadságtelepi óvoda, iskola és állomás közötti térségen megnyílik az élelmiszerpiac. Az első hónap folyamán helypénz nélkül lehet árusítani mindenféle tejterméket, tojást, húst és egyéb élelmiszert.

Adakozatok!

Gyermekeikről van szó!

Az országban még mindig sok a rom. Igen sok az iskola közöttük. A jövedelmük a víz, a hiányzó ablakokon, ajtókon alsóvíz az ősz hideg szele. Rossz az élelmiszer, hiányos ruházati gyermek mezeiknek a fűtésen lauternek felé. A tanteremben általában a taneszközhány. Hiányzik a könyv, a füzet, az írószerszám. Mi lesz a szellemi újjáépítéssel, melynek egyik legerősebb pillére a közevelés, az iskola? Az összes iskolák a demokratikus társadalom felé néznek, tőle vár segítséget. Ennek megoldását kívánja elősegíteni a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének országos akciója, amikor október 4., 5. és 6. napjain gyűjtést rendez az iskolák javára.

Adakozatok! Gyermekeikről, az ország szellemi újjáépítéséről, a Demokrácia jövőjéről van szó!

AZ AMERIKAI KIVÉGEZTEK KÉT MAGYAR SS-TISZTET

A salzburgi fogház udvarán kivégezték Bakoss Károly századost és Csíhás István hadnagyot, a magyar SS-páncélos hadosztály két tisztjét, akiket az amerikai hadbíróóság ejtőernyővel földreszállított amerikai repülőnek 1945 márciusában történt meggyilkolásáért halálra ítélt.

KÉT VADIRAT NÉPELLENES BÜNYEGYEBEN

Dr. Kertész Kálmán Bethlentető 45. szám alatti gazdálkodó kötrőndbeli népelelles bűncselekmény elkövetésével vádolja a népügyészség. A vád szerint dr. Kertész mint a városi közjóléti szövetkezet igazgatója a gettózás során ügvenyben vett el értékeket Müller Miklóstól. A Sárga-tanyán dolgozó munkaszolgálatos sorsát tulságosan jónak tartotta s ezért szabotázssal vádolta őket, feljelentette a hadtestnél és a kémelhárítónál.

Itj. Uri Mihály derecei cséplőgéptulajdonos ellen az a vád, hogy 1944-ben országkalk tartotta vissza a cséplőmunkásokat és feljelentéssel fenyegette azokat, akik el akartak menni.

Emberhalállal végződött a sárándiak borvásárlása

Gyöngyösi Sándor sárándi gazda Debrecenben volt. Balogh Kálmán, Varga János, Gyöngyösi Gyula és Rézműves József szintén sárándi lakosokkal bort vásárolni. Később este meglehetősen illuminált állapotban haladtak a Mikespércs-Sárán közöti országúton, hevesen vitatkozva.

Gyöngyösi Sándor összeszóla-kozott Rézműves Józseffel egy közö-tük már régebben fennálló féltékenység ügyben, majd a vitából

teffegesség lett, s Gyöngyösi Sándor több zúzott sebbel a fején holtan maradt a sárándi erdőszélen. Az azóta kijózanodott társaság kihallgatása folyik. A vallomások szerint állítólag csak 4 liter bort ittak volna meg, amely kevésnek tűnik ahhoz, hogy most mégis ne emlékezzenek a halálos kimeneteli esettel kapcsolatos semmi részletről. A gyanú elsősorban természetesen Rézművesre terelődik.

KISEMBEREK HELYETT többszázholdas nagybérlelőknek adta ki a város visszakapott hortobágyi földjeit

A Hortobágyon a Debrecen városához tartozó sajtgyár melletti 100 hold szántóterületet a hortobágyi eszardához tartozó 40 hold földet és a mátai gazdaság 100 hold földjét, amit nagybérbeszben annakidején a földigénylő bizottság kiosztott, most a földhözjutaltólaktól a város visszaveszi.

Ezeket a hortobágyi szántóföldeket tavaly és most a nyáron 12 földhözjutaltól csak ad gazdálkodott. Ezek most újra föld nélkül vannak. Igaz, a földigénylő bizottság már nemelyiknek biztosított földet, de mindemellét a sajnálatos dolog ott van, hogy a 12 kisember helyett egy-két nagybérő kaparintotta meg a földet és most ők gazdálkodnak benne haszonbérletben. Azok, akik a multhan a cseledek, béresek, napzámosok nyúzóit voltak, azok, akik az esetet

szerecsenellen emberek város verekjékéből éltek.

Ricki László, az ismert többszáz holdas földbirtokos és Németh Nándor nagybérlelő kapták el a városból haszonbérletre ezt a földet. Ricki földjét szétosztották; természetesen ebbe nincs belevagyodva s újra nagygazdaságba szeretne beleválni. A földigénylő bizottságtól épp a múlt hetekben perelt vissza a traktorát, a traktorhoz föld is kell és most a legelső alkalmat megragadja, hogy újra száz holdakban gazdálkodjék.

Helytelen elintézés ez, amikor a kisemberek boldogulása helyett régi ilyen nagybérlelők földbirtokosokat segítünk. Inkább adja ki a város ezt a 250 hold földet kis haszonbérletre. Ha a kisemberek igában és lóban szülőködnék, ezeket kell elsősorban segíteni.

ÜZENNEK A HADIFOGLYOK

Debrecenbe üzennek: Fisch László 117/1. szüleinek, Agárdi Imre vasutas 315/2. szüleinek, Barna István 315/2. szüleinek, Novák Sándor 318. édesapjának, Kemecei Sándor 315/3. szüleinek, Szolnoki örömmester 211/1. feleségének, Kovács Imre dohányszermő 159/6. Odessza, szüleinek, Dobi Dénes 117/17. szüleinek, Szabó István papnövénydek Leningrád, szüleinek, Julow Viktor Odessza 1. Julow Katalinnak, Bocsnek Jenő Oránki 74. feleségének, Csordás Kálmán 117/17.

feleségének, Varga Imre szoboszegő 332. anyjának, Major Mihály 74. feleségének, Egyekre, Tóth Ambrus 318. feleségének, Hajdú-szoboszegő, Molnár Imre cipész odesszai kolhoz, feleségének Kábára, ifj. Oláh József gimn. tanár 74. szüleinek, Karcagra, Hajdu Dező 117/17. szüleinek, Bihar nagybirtokos, Kovács Sándor 74. szüleinek, Tégiasra, A. Nagy Lajos 315/3. feleségének, Komádi, Major Mihály jegyző 74. feleségének, Egyekre.

Pénteken kijelölik az ideiglenes vezetőséget a VAOSZ ügyeinek rendbehozatalára

A városi alkalmazottak szakszervezetének közgyűlése, mint megirtuk, az egész vezetőség felfüggesztésével végződött. Viharos jelenetek között tárgyalták azokat a mulasztásokat, amelyek a pénzkézéskörül történtek s annyira elfajult a közgyűlés menete, hogy

Molnár József megyei titkár az egész közgyűlést kénytelen volt felfüggeszteni.

Miután már előzőleg bizalmatlanságot szavaztak a vezetőségnek és annak felfüggesztését javasolták. Eryel az ügyrel kapcsolatosan megkérdeztük Molnár József elvtárs megyei titkárt, aki a következőket mondotta:

— A közgyűlés elárulta, hogy a VAOSZ-nál a szakszervezeti vezetőség helytelen utakra terelődött. A tagoknak a jogos kifogásaik vannak a vezetőséggel szemben: látszik, hogy volna aktivitás és munkakétség csupán a vezetők felelősek azért, hogy ezt nem tudták kellőképpen kihasználni és a tagságokat a szakszervezeti élet munkájába belevonni. Más képet nyújtott volna ezekben a közgyűlés is.

Látszik, hogy hiányos képzetek vannak a tagoknak is a szakszervezet feladatairól és nem csoda, hogy így félreértések fordulhatnak elő.

Ha ezek az anomáliák megszűnnek és a jogos bizalmatlanság helyét a vezetőkbe vetett bizalom foglalja el, a szakszervezeti élet komoly fejlődésnek indulhat.

—Kötelességem volt tehát a közgyűlést és a vezetőséget felfüggeszteni, amireh a jelenlévők is egyhangúlag hozzájárultak. Az ideig-

lenes vezetőséget egy pártközi bizottság fogja kijelölni, amelynek elnöki tisztét rányújtják. Az első megbeszélést pénteken délelőtt 12 órakor tartjuk és

azonnal kijelöljük az ideiglenes vezetőséget, amelynek feladata lesz, hogy erőlyesen kezébe vegye az ügyek vezetését, rendbehozza az eddigi hibákat és előkészítse az új közgyűlést.

A szakszervezet felelős vezetőjének hivatalos álláspontjához még annyit lehet hozzáfűzni, hogy a városi alkalmazottaknak az elmúlt évtizedekben nem volt módjuk arra, hogy a szakszervezeti életben részt vegyenek; nem volt olyan szervezettek, amely a felhívól jövő nyomon ellen tagjait komoly védelemmel részesítette volna. Ennek tulajdonítható, hogy ezen a gyűlésen is olyan módon viselkedtek, amely nem vált becsületre ennek a jelentős társadalmi rétegnek. Ezért természetesen elsősorban a vezetőség munkáját lehet okolni. Nem hálghatjuk el azonban azt a véleményünket, hogy az értelmiségi réteg, amely a szakszervezeti élet tereén még tájékozatlan — ami érthető — forduljon bizalommal a dolgozóknak ahhoz a rétegéhez, amely ezen a tereén már évtizedes gyakorlattal szerelt. Meg vagyunk győződve, hogy ebből a hibából csak a tanúságokat fogják levonni és

a VAOSZ is ugyancsak eredményes munkát fog a jövőben felmutatni, mint minden más szakszervezet,

amelynek ma, a népi demokráciában döntő szerepének kell lenni az ország sorsának intézésében.

Alkalmazottak nyilvántartása Lakónyilvántartó-könyv Arunyilvántartó-könyv Forgalmiadó-blok Illetménykimutatás kapható a „Szabadság” nyomdában, Bajcsy-Zsilinszky-utca 16. sz. és a „Szabadság” könyvesboltban, (Városháza épület.)

4. péntek
Racz Imre
zokert a bi-
ragy pedig
kor ki vál-
et éte? —
—éter.
nek
atot
javaslatot
demokrata)
és brula-
mas halá-
zólalásában.
sügből csak
nagyis csu-
gyon sze-
gyűlés cél-
nc, amely
ról is gon-
állásfog-
Párt nevés-
alappjúl
Kondor
kép-
kijelentette,
tpárt a Jar-
sürgősnek,
fejűdés
tartja.
szadpárti)
sának vi-
2. bekoz-
osítást ja-
német szo-
megszál-
érvényesü-
a magyar
és rendszer-
ésével való
1. szakaszt
és alapján
raslatot to-
b előadói
emzeigyűlés
VEDEK
ÖRZEN
aka tilok-
fel a díos-
en. A ro-
ben betörte
ak a löve-
ért, amely
nagy volt.
Bükk irá-
szát meg-
tanás előtt
repült át
DA PART
tudomásul
sét, hogy
parlamentit
felszólított-
Kisgazda
hírel
si. asra
esültörténi
jölét mi-
ezőgazda-
kérdésé-
y a mező-
selt jara-
folyósít-
novem-
kra hevi
ntot, Sz-
lióhárom-
szavazati
gelig tartó
sora
n este
óné
hén-u.
sarak

